

Museo Numismatico, Weststraat sin number

Un cas di cunucu construi na 1908, e tempo ei den e contexto urbano, situa na e huki noordwest di e crusada di Caya Betico Croes y Waterweg. Na e banda di Caya Betico Croes (e tempo aya y te awe) tin riba e porta robes un indicacion den e muraya: '1908, no.97'. E cas tawata den su forma original orienta casi oost-west.
Na 1999-2000 ainda e cas tawata na su luga original. Na comienso di siglo 21 a habri pa e cas di cunucu aki tambe un periodo nobo. Nan a traslad'e pa Weststraat.
Nan a hinca parti (manera e entrada y kapellen) den caha y a traslada nan completamente, mientras cu nan a desarma y plama otro parti for di otro y/of nan a remplasa nan. E interes grandi di e cas di cunucu den e anteriormente yama Nassaustraat, tawata e recuerdo di e imagen historico di e caya. Na momento cu a traslada e cas, e tawata forma parti caba di e registro. A ser delibera riba e posibilidad pa e mantene e status monumental. Despues di amplio deliberacion, a cai un decision positivo. Naturalmente e balor importante di e situacion a bai perdi. Awendia e partinan cu den e contexto historico di arkitectura ainda bo por indica, ta protehi.
Cu tur probabilidad e nucleo di e cas aki a keda construi na 1860 dor di un Frances.
Na 1908 señor Richard Johannes Eman van der Biest, kende tawata casa cu Johanna Catharina van der Biest-Oduber, a cumpra e cas aki. E ultimo aki tabata yiu muhe di señor Jan van der Biest-Croes, ex-director di e mina di oro na Aruba.
Seis mucha a lanta den e cas precioso y unico aki. Frederica van der Biest-Eman, un di e seis yiunan di Richard Eman, a casa cu su primo John Gerard Eman, e fundador di e prome instancia financiero na Aruba, esta Aruba Bank NV.
E cas aki ta hopi balioso pa e pais Aruba como cu e tin cuater bentana den e dak (dakkapellen). A muda e edificio den luna di augustus 2000 for di Caya Betico Croes pa Weststraat sin number y despues di un restauracion el a keda entrega na november 2001.

Pa mas informacion tocante e edificio aki por acudi na Oficina di Monumento.

Compila pa Oficina di Monumento.

WESTSTRAAT Z/N

Een in 1908 tot stand gekomen KUNUKU-HUIS, destijds in stedelijke context gelegen op de noordwest-hoek van de kruising van de Caya Betico Croes en de Waterweg. Aan de zijde van de Caya Betico Croes (destijds en ook thans) bevindt zich boven de linkerdeur een aanduiding in stucwerk: '1908 no. 97'. Het woonhuis was in oorsprong nagenoeg oost-west georiënteerd.
Nog in 1999-2000 stond het huisje op de oorspronkelijke plaats. In het begin van de 21ste eeuw brak ook voor dit kunukuhuis een nieuwe periode aan. Het werd verplaatst naar de Weststraat. Delen werden ingekist (geveldelen en kapellen) en in het geheel verplaatst, andere delen werden uiteengenomen en/of vervangen. Het grote belang van het kunukuhuis aan de voormalige Nassaustraat was de herinnering aan het historisch straatbeeld. Op het moment dat het huis werd verplaatst maakte het reeds deel uit van het register. Er is overlegd over de mogelijkheid de monumentale status te behouden. Daarin is na ampel beraad positief besloten. De belangrijke situationele waarde is natuurlijk verloren gegaan. Thans zijn die delen die in bouwhistorich verband nog aanwijsbaar zijn beschermd.

Naar alle waarschijnlijkheid is de kern van dit huis in 1860 gebouwd door een fransman. In 1908 is dit huis aangekocht door de heer Richard Johannes Eman van der Biest wie getrouwd was met Johanna Catharina van der Biest-Oduber. Zij was de dochter van de heer Jan van der Biest-Croes, voormalig directeur van de goudmijn op Aruba. Binnen de muren van dit prachtig en uniek kunukuhuis werden zes kinderen grootgebracht. Frederica van der Biest-Eman, één van de kinderen van Richard Eman trouwde met haar volle neef, John Gerard Eman, de oprichter van de eerste financiele instantie van Aruba, Aruba Bank nv.

Dit huis is erg waardevol voor het Land daar het vier dakkapellen heeft. Het gebouw is in augustus 2000 verhuisd van de Caya Betico Croes naar Weststraat z/n en middels resturatie opgeleverd in november 2001.

Voor meer informatie aangaande dit pand kunt u zich wenden tot het Monumentenbureau.

Opgesteld door Monumentenbureau

23. HAVENSTRAAT 23 – Restaurant Chez Mathilde
Na 1850
Een vrijstaand woonhuis als STADSKUNUKUHUIS met ERFAFSCHEIDING, in traditioneel ambachtelijke bouwstijl. Gezien de meerdere deuropeningen in de voorgevel kan een deel van het pand een werk-winkelfunctie hebben gehad. Tegenwoordig is het huis als het restaurant 'Chez Mathilde' in gebruik, vernoemd naar de voormalige eigenares Anne Mathilde Oduber. In het restaurant hangt nog een foto van haar. Zij woonde hier tot 1974. In 1886 werd het huis gekocht door haar grootmoeder Regina Cementia Oduber. Het pand is recentelijk verbouwd. Hierbij zijn elementen als dakpannen, deuren en shutterramen nieuw aangebracht.

24. WESTSTRAAT z/n – Numismatisch Museum
1860
Een KUNUKU-HUIS destijds in stedelijke context. Waarschijnlijkheid is de kern van dit huis in 1860 gebouwd door een fransman. In 1908 is dit huis aangekocht door Richard Johannes Eman van der Biest wie getrouwd was met Johanna Catharina van der Biest-Oduber, de dochter van voormalig directeur van de goudmijn op Aruba. Nog in 1999-2000 stond het huisje op de oorspronkelijke plaats van de kruising van de Caya Betico Croes en de Waterweg in het centrum van Oranjestad. Het werd verplaatst naar de Weststraat in augustus 2000 en na een restauratie opgeleverd in november 2001.
Geveldelen en kapellen werden ingekist en in het geheel verplaatst, andere delen werden uiteengenomen en/of vervangen. Thans zijn die delen in bouwhistorisch verband nog aanwijsbaar. Dit huis is erg waardevol omdat het vier dakkapellen heeft.

WEST STREET Z/N came about in 1908, a CUNUCU HOUSE, laying in the then in urban context on the northwest crossing of the junction of the Caya Betico Croes and the Waterweg. On the side of the Caya Betico Croes (then and also now) there is an inscriptionin stucco above the left door: '1908 no. 97'. The dwelling originally was oriented East West.
In 1999-2000 the little house still stood in the original place. At the beginning of the 21st century a new period also came for this cunucuhouse. It was moved to the Weststraat. Parts were packed in cases (parts of the façade and dormers) and it was completely moved, other parts were dismounted and/or replaced. The big importance of the cunucuhouse to the former Nassaustraat was the memory of the historical street view. The moment the house was moved it was already part of the register. The possibility has been discussed to preserve the monumental status. After this a positive decision was taken after ample discussion. The most important situational value is of course lost. Now those parts which still can be recognized in the field of historic construction are protected.

Most likely the core of this house was built in 1860 by a French man. In 1908, this house was bought by Mr Richard Johannes Eman van der Biest who was married to Johanna Catharina van der Biest-Oduber. She was the daughter of Mr Jan van der Biest-Croes, former director of Aruba's Goldmine. Within the walls of this splendid and unique cunucuhouse six children were raised. Frederica van der Biest-Eman, one of the children of Richard Eman married her full cousin, John Gerard Eman, the founder of the first financial institution of Aruba, Aruba Bank NV.
This house is very valuable for the country because it has four dormers. In August 2000 the building moved from Caya Betico Croes to Weststraat z/n and by means of restoration it was delivered in November 2001.
For further information concerning this building you can contact the Monument Office.

Composed by the Monument Office.